

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	Nazwę jednostki
	Starostwo Powiatowe w Sejnach
1.2	Siedzibę jednostki
	16-500 Sejny, ul . 1 Maja 1
1.3	Adres jednostki
	16-500 Sejny, ul . 1 Maja 1
1.4	Podstawowy przedmiot działalności jednostki
	Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej
2.	Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	01.01.2018 – 31.12.2018
3.	Wskazanie że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe:
	Nie dotyczy
4.	Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	<p>I. <u>Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów</u></p> <p>Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych. Wobec braku szczegółowych uregulowań w zakresie sposobu i trybu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego dla jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych. Uchylone zostało rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 maja 2010 r. w sprawie majątku ruchomego, w który wyposażone są jednostki budżetowe obowiązujące państwowe jednostki budżetowe.</p> <p>Wycena aktywów i pasywów odbywa się następująco:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne - według cen nabycia lub kosztów wytworzenia lub wartości przeszacowanej po aktualizacji wyceny, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz z tytułu trwałej utraty wartości, b) środki trwałe w budowie – w wysokości ogółu kosztów pozostający w bezpośrednim związku z ich z nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, c) udziały w innych jednostkach oraz inwestycje zaliczone do aktywów trwałych – według cen nabycia pomniejszonych o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości lub według wartości godziwej albo skorygowanej ceny nabycia, d) udziały w jednostkach podporządkowanych – tak jak w pkt c, z tym że udziały zaliczane do aktywów trwałych mogą być wycenione metodą praw własności , z uwzględnieniem zasad wyceny określonych w art. 63 ustawy o rachunkowości, e) inwestycje krótkoterminowe – według ceny (wartości) rynkowej albo ceny nabycia zależnie od tego, która jest niższa (albo według skorygowanej ceny nabycia), a krótkoterminowe inwestycje, dla których nie istnieje aktywny rynek – w inny sposób według określonej wartości godziwej, f) rzeczowe składniki majątku obrotowego – według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży na dzień bilansowy, g) należności i udzielone pożyczki – w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności, h) zobowiązania – w kwocie wymagającej zapłaty, i) rezerwy – w uzasadnionej wiarygodnie oszacowanej wartości, j) fundusze własne oraz pozostałe aktywa i pasywa według wartości nominalnej. <p>I.1. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE</p> <p>Wartości niematerialne i prawne to nabyte przez jednostkę prawa majątkowe, nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki. Obejmują one w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, know – how – art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości.</p>

W praktyce najczęściej występują podlegające ewidencji programy użytkowe, natomiast programy operacyjne systemowe powiększają wartość zestawu komputerowego.

Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków ewidencjonuje się w cenie nabycia, natomiast otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu - w wysokości określonej w tej decyzji, otrzymane zaś w drodze darowizny – w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

Wartości niematerialne i prawne, których wartość początkowa przekracza kwotę ustaloną w ustawie z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1036 z późn. zm.), finansuje się ze środków na inwestycje i umarza stopniowo., zgodnie z zasadami określonymi w przepisach art. 16a-16h ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych – według stawek określonych w załączniku do tej ustawy.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 – *Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych*, z podziałem wg. uznania i potrzeb sprawozdawczych :

Amortyzacja obciąża konto 400 – *Amortyzacja*.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej niższej od wartości określonej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, które zostały zakupione ze środków na wydatki bieżące – umarza się jednorazowo w 100%, spisując całą wartość w koszty w miesiącu przyjęcia ich do używania. Umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych w korespondencji z kontem 401 – Zużycie materiałów i energii.

Ewidencja szczegółowa dla objętych ewidencją księgową wartości niematerialnych i prawnych umożliwia ustalenie umorzenia oddzielnie dla poszczególnych podstawowych i oddzielnie dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych. W tym celu prowadzi się dwa konta analityczne: konto 020-1-1 Wartości niematerialne i prawne inwestycyjne oraz konto 020-1-2 Wartości niematerialne i prawne bieżące (dla odpisywanych w 100% wartości początkowej w koszty operacyjne w momencie przyjęcia ich do używania). Według potrzeb realizowanych projektów można prowadzić więcej kont analitycznych.

II.2. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują :

- środki trwałe,
- pozostałe środki trwałe,
- inwestycje (środki trwałe w budowie)

Środki trwałe to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, w stosunku do których jednostka sprawuje uprawnienia właścicielskie, niezależnie od sposobu ich wykorzystania.

Środki trwałe obejmują w szczególności:

- grunty,
- prawo użytkowania wieczystego gruntów,
- budowle i budynki,
- lokale będące odrębną własnością,
- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostki zalicza się także obce środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne znajdujące się w jej użytkowaniu na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, jeśli występuje ona jako „korzystający”.

Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- w przypadku zakupu – według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty przeprowadzenia transakcji nie stanowią istotnej wartości,
- w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, w przypadku zaś trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według ceny dokonanej przez rzeczoznawcę,
- w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a w przypadku ich braku według wartości godziwej,
- w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu.

Na dzień bilansowy środki trwałe (z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza) wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych (amortyzacyjnych), ustalonych na dzień bilansowy.

Zgodnie z zapisami § 6 ust. 6 rozporządzenia z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont, inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji

księgowej z ewidencją powiatowego zasobu nieruchomości. W ramach czynności sprawdzających ewidencję księgową, jako czynność uzupełniającą inwentaryzację należy wykonać również weryfikację z powiatowym zasobem geodezyjnym w formie protokołu.

Wartość początkowa środków trwałych może ulec zwiększeniu w wyniku aktualizacji wyceny, w przypadku gdy minister finansów określi w drodze rozporządzenia tryb i terminy aktualizacji wyceny środków trwałych, a także w przypadku ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji i adaptacji) środków trwałych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 z późn. zm.).

Skutki aktualizacji wyceny odnosi się na fundusz jednostki.

- Środki trwałe ewidencjonuje się na koncie 011 w podziale według potrzeb sprawozdawczych.
- Pozostałe środki trwałe na koncie 013 w podziale według potrzeb.

W przypadku zakupu środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub pozostałych środków trwałych z udziałem środków unijnych, gdy umowy na realizację projektów wymagają wydzielonych kont analitycznych, takie konta zostają wprowadzane w miarę potrzeby.

Środki trwałe i pozostałe środki trwałe będące własnością Skarbu Państwa, którymi administruje Starosta ujęte są w ewidencji pozabilansowej.

1.2.1 Podstawowe środki trwałe finansuje się ze środków na inwestycje oraz umarza się w czasie.

Zgodnie z zapisami § 2 pkt 5 rozporządzenia ministra finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont, przez środki trwałe rozumie się środki określone w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w tym środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymane w zarząd lub użytkowanie i przeznaczone na potrzeby jednostki; środki trwałe otrzymane w trwałe zarząd ujmuje jednostka, która zarząd przyjęła. Według definicji środkami trwałymi są rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższej niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:

- a) nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego,
- b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- c) ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- d) środki trwałe oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w art. 3 ust. 4 powołanych przepisów.

Środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego zaliczane są przez przepisy art. 3 ust. 1 pkt 16 ustawy o rachunkowości do środków trwałych w budowie.

Zasady wyceny określają przepisy art. 31 ustawy o rachunkowości: w starostwie przyjmuje się wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia. Wartość początkową powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

Wszystkie środki trwałe (z wyjątkiem gruntów) umarzone są metodą liniową stopniowo, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Podstawę naliczania i umarzenia środków trwałych oraz zasady umarzenia i amortyzacji, zgodnie z delegacją z § 6 ust. 2 powołanego rozporządzenia – według stawek amortyzacyjnych, określają przepisy art. 16a-16m oraz załącznika nr 1 „Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych” ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1036 z późn. zm.).

Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych dokonuje się zgodnie z przepisami art. 16h-16m, gdy wartość początkowa środka trwałego albo wartości niematerialnej i prawnej, w dniu przyjęcia do używania jest wyższa niż 10.000 zł (art. 16f ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych). Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 (z zachowaniem podziału) – umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Amortyzacja obciąża konto 400 – Amortyzacja, naliczana jest raz na koniec roku obrotowego. Wyjątek stanowią środki trwałe niskocenne zakupione ze środków budżetu Unii Europejskiej, które można amortyzować od wartości niższej niż 10.000 zł. pod warunkiem, że są ujęte na koncie 011. Decyzje o księgowaniu ich na koncie 011 czy 013 i umarzenia podejmuje Skarbnik Powiatu.

Środkiem trwałym nadaje się numerację zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864) np. **4/48/487/01/18** gdzie 4 oznacza Grupę 48 Podgrupę 487 – Rodzaj, 01 – numer kolejny w danym roku, 18 – rok.

Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów (ostatnio dokonana w 1995 r.), a wyniki aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki w zakresie aktywów trwałych.

1.2.2 Pozostałe środki trwałe to środki trwałe wymienione w § 6 ust.3 rozporządzenia ministra finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont. Finansuje się je ze środków na bieżące wydatki, z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu (które tak jak ten obiekt finansowane jest ze środków na inwestycje). Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania umarza się:

- książki,
- meble,
- pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% w momencie oddania do używania.

Wyjątek stanowią grunty oraz dobra kultury, które bez względu na wartość ewidencjonowane są jako środki trwałe.

W przypadku składników majątkowych umarzanych jednorazowo wystarczającym dokumentem jest dowód ich nabycia:

- faktura VAT, Faktura
- akt/umowa darowizny,
- protokoły likwidacji,
- protokoły inwentaryzacyjne w zakresie stwierdzonych nadwyżek lub niedoborów.

Wprowadzenie do ewidencji pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na podstawie wymienionych dowodów polega na wpisaniu nazwy i wartości danego składnika majątkowego do ewidencji (Programu Wapro BEST).

Pozostałe środki trwałe o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, tj. kwoty 10.000 zł ujmują się w ewidencji wyposażenia na koncie 013 – Pozostałe środki trwałe w używaniu i umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych w korespondencji kontem 401 – Zużycie materiałów i energii. Prowadzi się wydzielone konta analityczne do konta 072.

Księgi inwentarzowe pozostałych środków trwałych prowadzi się dla pozostałych środków trwałych umarzanych w 100%, których wartość wyższa od 800 zł. Wyjątkiem są następujące pozostałe środki trwałe:

- meble,
- sprzęt audiowizualny,
- sprzęt elektroniczny (maszyny do liczenia, niszczarki, drukarki),
- sprzęt komputerowy,
- telefony komórkowe,
- sprzęt elektryczny (lodówka, odkurzacz),
- wartości niematerialne i prawne,

Które ujmowane są w ewidencji wyposażenia bez względu na wartość.

Bezpośrednio księgowane w koszty i niepodlegające ewidencji ani wartościowej ani ilościowej są następujące pozostałe środki trwałe:

- sprzęt ochrony osobistej, tj. odzież ochronna i robocza,
- sprzęt gospodarczy do utrzymania czystości i utrzymania higieny,
- drobne narzędzia, np.: młotek, wiertarka itp.,
- sprzęt typu kuchennego, np.: łyżeczki, czajniki, obrusy, serwetki oraz materiały łatwo tłukące się, takie jak: szklanki, filiżanki, talerze, sztućce itp.,
- sprzęt biurowy, np.: dziurkacze, zszywacze, tablice, mapy, itp.,
- książki podręczne służące do bieżącej pracy,
- drobny sprzęt elektroniczny np. mysz, klawiatury, ups-y
- popielniczki, kosze na śmieci, firany, żaluzje, rolety, ozdoby świąteczne, karnisze, oprawy oświetleniowe, lampy ścienne, itp.

Za takim poziomem wyceny przemawiają względy praktyki i racjonalnego podejścia do gospodarowania drobnym sprzętem, zwłaszcza tym o charakterze nietrwałym i krótkim okresie żywotności.

Pozostałym środkom trwałym nadaje się numery np. **01/18** gdzie 01 oznacza kolejny numer nabycia w danym roku a 18 oznacza rok 2018 nabycia.

1.2.3. Inwestycje rozpoczęte (środki trwałe w budowie) to koszty poniesione w okresie budowy, przebudowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów, zaliczone do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji, w tym również:

- niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy,
- koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszone o przychody z tego tytułu,
- opłaty notarialne, sądowe, itp.,
- odszkodowania dla osób fizycznych i prawnych wynikłe do zakończenia budowy.

Do kosztów wytworzenia podstawowych środków trwałych nie zalicza się kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów poniesionych przed udzieleniem zamówień związanych z realizowaną inwestycją, tj. kosztów przetargów, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, ogłoszeń i innych.

Do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności koszty:

- studium wykonalności,
- dokumentacji projektowej,
- nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową,
- badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu,
- przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o zyski ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów,
- opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy,
- założenia stref ochronnych i zieleni,
- nadzoru autorskiego i inwestorskiego,
- ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy,
- sprzątnięcia obiektów poprzedzającego oddanie do użytkowania,
- inne koszty bezpośrednio związane z budową.

1.2.4. Środki przekazane na poczet inwestycji – wykazuje się wpłaty na inwestycje realizowane wspólnie z inną jednostką.

I. 3. Należności długoterminowe.

Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Wyceniane są w kwocie wymagalnej zapłaty, a więc łącznie z należnymi odsetkami, pomniejszonej o ewentualne odpisy aktualizujące ich wartość (zasada ostrożności) zgodnie z art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

I.4. Długoterminowe aktywa finansowe

Długoterminowe aktywa finansowe to aktywa finansowe (rozumiane zgodnie z ustawą o rachunkowości jako inwestycje długoterminowe). Obejmują one w szczególności:

- akcje i udziały w obcych podmiotach gospodarczych,
  - akcje i inne długoterminowe papiery wartościowe traktowane jako lokaty długoterminowe,
- które wykazuje się w bilansie jednostki jako sumę sald odpowiednich kont analitycznych do konta 030 – Długoterminowe aktywa finansowe.

Na dzień przyjęcia do ewidencji wyceniane są w cenie nabycia lub cenie zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia transakcji nie są istotne.

Na dzień bilansowy udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje długoterminowe wyceniane są w:

- cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- wartości godziwej,
- cenie rynkowej, będącej wynikiem przeszacowania ceny nabycia.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenie wartości bilansowej (netto) poszczególnych rodzajów długoterminowych aktywów finansowych.

I.5. Zapasy.

Zapasy obejmują materiały. Wycenia się je w cenach zakupu, do których prowadzi się ewidencję obrotu materiałowego na koncie 310 – Materiały, a z chwilą ich wydania zdejmuje się je ze stanu tego konta i odnosi w ciężar konta 401 – Zużycie materiałów i energii. Od składników zaliczanych do zapasów nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

W Starostwie Powiatowym w Sejnach na koncie 310 ewidencjonuje się zapasy oleju opałowego wycenionego w cenie zakupu. Ze stanu konta 310 zdejmuje się w momencie zużycia na podstawie miesięcznego protokołu zużycia oleju opałowego.

Wszystkie materiały typu olej napędowy, benzyna, materiały biurowe tj. papier, tonery będą

w całości spisywane w koszty w całości spisywane w koszty w momencie ich zakupu. Pozostałość nieużytych materiałów na koniec roku nie podlega spisowi z natury.

I.6. Należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym niż jeden rok od dnia bilansowego. Do należności krótkoterminowych wykazuje się stosownie do rodzaju należności saldo WN kont: 201, 221,224,225, 231, 234, 240.

Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących, dotyczących należności wątpliwych, o których mowa w art. 35 b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W Starostwie Powiatowym w Sejnach należności z tytułu dochodów budżetowych ujmowane są na koncie 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych, jako należności krótkoterminowe, których termin wymagalności jest krótszy niż rok. Natomiast należności długoterminowe, których termin wymagalności jest dłuższy niż jeden rok od dnia bilansowego, ujmowane są na koncie 226 – Długoterminowe należności budżetowe, w szczególności są to: należności z tytułu prywatyzacji i należności zahipotekowane.

Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału - § 11 w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911).

Ustala się kwotę odsetek od zaległości, których Starostwo Powiatowe nie naliczy i nie pobierze w wysokości **11,60 złotych** (Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 września 2015 r. w sprawie wysokości kosztów upomnienia skierowanego przez wierzyciela do zobowiązanego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej – Dz. U. z 2015 r. poz. 1526).

I.7. Należności i udzielone pożyczki krótkoterminowe

Należności i udzielone pożyczki krótkoterminowe zaliczane do aktywów finansowych wycenia się według skorygowanej ceny nabycia, natomiast te które przeznaczone są do zbycia w terminie 3 miesięcy – w wartości rynkowej lub według wartości godziwej (według ceny sprzedaży możliwej do uzyskania na rynku).

Odpisy aktualizujące tworzone są na podstawie ustawy o rachunkowości. Tworzone są one na wszystkie należności wątpliwe ujęte na kontach: 201, 221, 240 na podstawie ustawy o rachunkowości art. 35b, z wyjątkiem odpisów aktualizujących wartość należności funduszy tworzonych na podstawie ustaw, które obciążają te fundusze.

Odpisy aktualizujące należności tworzy się dla należności wątpliwych na koncie 290 - Odpisy aktualizujące należności po stronie Ma, w korespondencji z kontem 761 – Pozostałe koszty operacyjne po stronie Wn. Zapis ten zostaje rozwiązany w przypadku: spłaty należności, zastosowania ulg z art. 55 ustawy o finansach publicznych (umorzenia, odroczenia, rozłożenia na raty) oraz z powodu przedawnienia. Odpowiednie księgowania tych operacji dokonywane są na kontach 290 – Odpisy aktualizujące należności po stronie Wn oraz 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych po stronie Ma.

Odpisy aktualizujące należności z tytułu odsetek naliczonych, a niewpłaconych dokonywane są najpóźniej na koniec kwartału. Rozwiązanie odpisu następuje z dniem zapłaty odsetek oraz w sytuacjach zastosowanych jak do należności głównej. Odpisów aktualizujących należności wątpliwe (skierowane na drogę postępowania sądowego) dokonuje się na bieżąco w dniu skierowania sprawy do sądu. Rozwiązanie odpisu następuje w momencie zapłaty zasądzonej należności.

Należności umorzone, przedawnione, nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych.

Wydział Finansowy na bieżąco ewidencjonuje należności powstałe ze stosunków cywilnoprawnych Skarbu Państwa i Powiatu Sejneńskiego (m.in. dochody z najmu, dzierżawy, innych umów, opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, opłat geodezyjnych, komunikacyjnych i innych) i sprawdza raz na koniec miesiąca czy należność została wpłacona w terminie określonym w dokumencie nakładającym obowiązek jej uiszczenia.

W razie nieuiszczenia należności w przewidzianym terminie, po przeprowadzeniu analizy zaległości dłużnikom wysyła się najpóźniej do 15 dnia miesiąca następującym po upływie terminu zapłaty listem poleconym za potwierdzeniem odbioru upomnienie z 7 dniowym terminem zapłaty pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. W razie braku skutecznego doręczenia upomnienia lub braku uiszczenia należności we wskazanym terminie, kierowane jest ono do dłużnika po raz drugi. W przypadku nieuiszczenia należności przez dłużnika w terminie wskazanym w drugim upomnieniu, Wydział Finansowy przekazuje niezbędną dokumentację do radcy prawnego celem skierowania na drogę sądową nie później niż 2 miesiące od otrzymania potwierdzenia odbioru upomnienia.

Ulg w spłacie zobowiązań dokonuje się na podstawie przepisów art. 48 i przepisów Rozdziału 7a (art. 67a i 67b) ustawy z 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa oraz na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych:

- Art. 55: umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty należności pieniężnych,
- Art. 56: umorzenie należności pieniężnych w całości,
- Art. 57: wniosek dłużnika,
- Art. 58: podmioty uprawnione, formę zgodę na niedochodzenie należności,
- Art. 59: przesłanki do udzielenia ulg,
- Art. 60: niepodatkowe należności budżetowe.

Określenie szczegółowych zasad i trybu umarzania wierzytelności jednostek organizacyjnych danego organu z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej, udzielania innych ulg w spłaceniu tych należności oraz wskazania organów do tego uprawnionych zostało uregulowane w Uchwale Nr **XXXVII/242/10 Rady Powiatu Sejneńskiego z dnia 30 czerwca 2010 r.** w sprawie szczegółowych zasad umarzania, odraczania i rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Powiatowi Sejneńskiemu i jego jednostkom podległym.

Należności wyrażone w walutach obcych ujmują się w wartości nominalnej przeliczonej na złote polskie według kursu średniego ustalonego przez NBP dla danej waluty obcej na dzień operacji, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym dokumencie został ustalony inny kurs – wówczas ujmują się je według kursu przyjętego w tym dokumencie. Na koniec każdego kwartału oraz na dzień bilansowy należności wyrażone w walutach obcych wycenia się po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP.

W przypadku niewielkich sald należności tzn. w kwocie do wysokości nieprzekraczającej kosztów listu poleconego, należności odpisuje się w pozostałe koszty operacyjne.

W odniesieniu do odsetek obowiązuje zasada prawidłowości i terminowości ustalania należności z tytułu dochodów budżetowych, z której wynika, że **odsetki należy:**

- **ustalać zawsze,**
- **dochodzić, gdy zachodzą przesłanki ich uzyskania,**
- **umarzać zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o finansach publicznych i Ordynacji podatkowej.**

Ponadto w zakresie ewidencjonowania odsetek obowiązują przepisy art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych mówiące, że odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału. Odsetki od należności, w tym również, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmują się w momencie ich zapłaty lub na koniec kwartału – w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału.

Ze względów ekonomicznych ustala się kwotę odsetek od zaległości, których Starostwo Powiatowe nie będzie dochodzić w wysokości **11,60 złotych**. Powyższe należności będą na koniec roku umarzane.

I.8. Należności warunkowe

Są to należności pozabilansowe, które powstają w momencie zabezpieczenia wykonawcy robót w postaci gwarancji bezgotówkowych.

I.9. Środki pieniężne

Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Walutę obcą na dzień bilansowy wycenia się według średniego kursu danej waluty ustalonego przez prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje sprzedaży i kupna walut oraz operacje zapłaty należności lub zobowiązań wycenia się po kursie kupna lub sprzedaży banku, z którego usług korzysta starostwo lub według kursu waluty wynikającego z obowiązującego starostwo dokumentu (umowy).

I.10. Krótkoterminowe papiery wartościowe

Krótkoterminowe papiery wartościowe to aktywa finansowe nabyte w celu sprzedaży lub których termin wykupu jest krótszy niż jeden rok od dnia bilansowego (np. akcje, obligacje obce, bony skarbowe i inne dłużne papiery wartościowe m. In. weksle o terminie wykupu krótszym niż 1 rok). Krótkoterminowe papiery wartościowe wycenia się na dzień bilansowy:

- w cenie rynkowej,
- w cenie nabycia lub cenie rynkowej zależnie od tego, która z nich jest niższa,
- krótkoterminowe papiery wartościowe, dla których nie istnieje aktywny rynek – w wartości godziwej.

I.11. Rozliczenia międzyokresowe czynne

Są to koszty już poniesione w okresie sprawozdawczym, ale dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych, m. in. ubezpieczenia, prenumerata, które reguluje się z góry – awansem na dany rok obrotowy. Nie rozlicza się zdarzeń cyklicznych występujących w każdym miesiącu, jak np. kosztów dotyczących zużycia energii, wody, które ujmują się w miesiącu ich sprzedaży przez dostawcę.

I.12. Zobowiązania z tytułu dostaw

Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, czyli łącznie z odsetkami naliczonymi na podstawie not odsetkowych otrzymanych od kontrahentów.

I.13. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się według:

- wymaganej kwoty zapłaty lub
- skorygowanej ceny nabycia, lub
- wartości rynkowej albo inaczej określonej wartości godziwej (dla przeznaczonych do sprzedaży w okresie 3 miesięcy)

Oraz według zasad określonych w rozporządzeniu ministra finansów z 30 marca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji (Dz. U. z 2010 r. Nr 57, poz. 366)

I.14. Odsetki od zobowiązań wymagalnych

Odsetki od zobowiązań wymagalnych, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub na koniec kwartału – w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

I.15. Rezerwy

Rezerwy w starostwie występują w postaci rezerw tworzonych na pewne lub o dużym prawdopodobieństwie przyszłe zobowiązania zgodnie z art. 35d ust. 1 ustawy o rachunkowości.

I.16. Rozliczenia międzyokresowe bierne

Rozliczenia międzyokresowe bierne to rezerwy na koszty przyszłych okresów. Obejmują kwoty zaliczone do kosztów bieżącego miesiąca, których pokrycie nastąpi w przyszłości. Rozliczenia te stosuje się do kosztów występujących nieperiodycznie, a wymagających równomiernego rozłożenia na poszczególne miesiące. W praktyce dokonuje się biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów w wysokości przypadającej na dany miesiąc przede wszystkim w sytuacji, gdy wykonywane są na rzecz danej jednostki ściśle oznaczone świadczenia nie stanowią jeszcze zobowiązania, np. z powodu braku faktury (m. In. z tytułu napraw gwarancyjnych). Jeżeli rozliczenia międzyokresowe bierne mają nieistotną wartość, wówczas nie są one tworzone.

I.17. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe to zobowiązania pozabilansowe, które powstają na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie powiększają one zobowiązań bilansowych, ponieważ nie nastąpiło spełnienie warunków ich realizacji i nie jest znana dokładna ich wartość oraz moment wypływu środków pieniężnych.

Zobowiązania warunkowe tworzy się w związku z :

- udzielonymi gwarancjami i poręczeniami majątkowymi – w wysokości udzielonych gwarancji i poręczeń,
- zabezpieczenia kredytu (pożyczki) zaciągniętego przez jednostkę samorządu terytorialnego wekslem wystawionym przez tę jednostkę,
- złożeniem zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy projektu finansowanego ze środków z UE.

I.18. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są z zachowaniem ostrożności. Przychody przyszłych okresów, zgodnie z przepisami art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, obejmują równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w kolejnych okresach sprawozdawczych.

I.9. Zaangażowanie

Zaangażowanie to sytuacja prawna wynikająca z podpisanych umów, zleceń, decyzji i innych postanowień oraz uchwał organu stanowiącego, która powoduje wykonanie wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym starostwa danego roku i następnych lat oraz w planie finansowym niewygasających wydatków przewidzianych do realizacji w danym roku i następnych latach.

2. Ustalanie wyniku finansowego

2.1. Wynik finansowy w starostwie powiatowym

Wynik finansowy starostwa powiatowego ustalany jest zgodnie z treścią ekonomiczną kont zespołu 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie oraz zespołu 7 – Przychody, dochody i koszty, w wariantcie porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 – Wynik finansowy. Rachunek zysków i strat jest potwierdzeniem, że wynik finansowy na koncie 860 wykazany w bilansie jest prawidłowy i zgodny z dokumentami oraz ich ewidencją.

Ewidencja kosztów działalności podstawowej prowadzone jest w zespole 4 kont, tj. według rodzajów kosztów i jednocześnie w podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków. Koszty ponoszone w danym okresie sprawozdawczym zachowuje się w taki sposób, że faktury i rachunki dotyczące danego okresu – lecz wpływające do jednostki po tym okresie – zwiększają koszty okresu, którego dotyczą, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mówiącymi, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, z tym że:

- faktury i rachunki w trakcie roku obrotowego, zwiększają koszty okresu, którego dotyczą, jeżeli wpłyną do 5 dnia kalendarzowego następnego miesiąca,
- na przełomie roku obrotowego, zwiększają koszty poprzedniego roku, jeżeli wpłyną do 25 stycznia.

Refundacje wynagrodzeń osób bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, zwroty za prywatne rozmowy telefoniczne pracowników odprowadzane są na dochody budżetowe starostwa.

Zwroty części kosztów energii elektrycznej i innych kosztów eksploatacji od podmiotów podnajmujących pomieszczenia starostwa pomniejszają wydatki budżetowe starostwa.

Rachunek zysków i strat starostwa (wariant porównawczy) sporządzany jest według wzoru stanowiącego załącznik Nr 10 do rozporządzenia ministra rozwoju i finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami RP.

Ewidencja kosztów działalności podstawowej prowadzone jest w zespole 4 kont.

Dla potrzeb sporządzenia rachunku zysków i strat starostwa, w wariantcie porównawczym, przyjmuje się następujące zasady przyporządkowania poszczególnych paragrafów do grup kosztów zespołu 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie:

Ewidencja kosztów według paragrafów klasyfikacji budżetowej wydatków

L.p.	Nazwa pozycji rachunku zysków i strat	Ewidencja kosztów według paragrafów klasyfikacji budżetowej wydatków
1	Amortyzacja Konto 400	
2	Zużycie materiałów i energii Konto 401	421 Zakup materiałów i wyposażenia 426 Zakup energii 424 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek
3	Usługi obce Konto 402	427 Zakup usług remontowych 430 Zakup usług pozostałych 436 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych 439 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii 440 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe
4	Podatki i opłaty Konto 403	448 Podatek od nieruchomości 450 Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego 451 Opłaty na rzecz budżetu państwa 453 Podatek od towarów i usług
5	Wynagrodzenia Konto 404	401 Wynagrodzenia osobowe pracowników 404 Dodatkowe wynagrodzenie roczne 417 Wynagrodzenia bezosobowe
6	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia Konto 405	302 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń 411 Składki na ubezpieczenie społeczne 412 Składki na FP 414 Składki na PFRON 428 Zakup usług zdrowotnych (w zakresie świadczeń dla pracowników)

		444 Odpisy na ZFŚS 470 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej
7	Pozostałe koszty rodzajowe Konto 409	303 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych 419 Nagrody konkursowe 441 Podróże służbowe krajowe 442 Podróże służbowe zagraniczne 443 Różne opłaty i składki 461 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego
8	Pozostałe obciążenia Konto 411	459 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych 460 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych

Na wynik finansowy netto zgodnie z rachunkiem zysków i strat przedstawionym w załączniku nr 10 do rozporządzenia ministra finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont składa się:

- wynik za sprzedaży,
- wynik z działalności operacyjnej, wynik z działalności gospodarczej,
- wynik brutto.

2.2. Wynik finansowy w organie finansowym powiatu sejneńskiego

Wynik z wykonania budżetu powiatu sejneńskiego (niedobór lub nadwyżka budżetu) wykazywany w bilansie z wykonania budżetu ustalany jest na koncie 961 – Wynik wykonania budżetu według zasady kasowej poprzez porównanie zrealizowanych w danym roku dochodów i wydatków budżetowych oraz memoriałowo wydatków niewykonanych – niewygasających z końcem roku, ewidencjonowanych na odrębnych kontach:

- 901 – Dochody budżetu,
- 902 – Wydatki budżetu,
- 903 – Niewykonane wydatki.

Operacje wynikowe, które nie powodują zwiększenia wydatków i dochodów danego roku budżetowego (tzw. operacje niekasowe), dotyczące przychodów i kosztów finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, ujmowane są na koncie 962 – Wynik na pozostałych operacjach. Przykładowo mogą to być księgowania dotyczące umorzenia udzielonej przez powiat sejneński pożyczki innemu podmiotowi, umorzenie zaciągniętego kredytu, zaciągniętej pożyczki oraz różnice kursowe. W roku następnym, po zatwierdzeniu sprawozdania z wykonania budżetu przez organ stanowiący, saldo tego konta przeksięgowywane jest na konto 960 – Skumulowane wyniki budżetu. Przeksięgowanie musi być dokonane do 31 grudnia roku następnego

2.3. Wynik z wykonania budżetu

Wynik z wykonania budżetu wykazywany w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego ustalany jest według przepisów rozporządzenia ministra finansów z 3 lutego 2010 r. o sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.). Wykazywana jest nadwyżka lub deficyt budżetu powiatu, jako różnica pomiędzy dochodami a wydatkami ogółem. Wyniki budżetu wykazywane zarówno w bilansie jak i w Rb-NDS są sobie równe, co umożliwia sprawdzalność i zgodność sprawozdań z bilansem.

5.	inne informacje
II. Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności	
1.	
1.1.	Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia

L.p.	Nazwy grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Wartość początkowa - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej			Ogółem zwiększenie wartości początkowej (4+5+6)	Zmniejszenie wartości początkowej		
			Aktualizacja	Przychody	Przebieżenie		Zbycie	Likwidacja	Inne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	A.I Wartości niematerialne i prawne	464 862,70				0,00			
2.	A.II.1.1 Grunty	589 404,00	0,02	16 670,77		16 670,79	85 460,02		
3.	A.II.1.2 Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2 358 102,25		5 302 681,05		5 302 681,05			5 302 681,05
4.	A.II.1.3 Urządzenia techniczne i maszyny	1 037 937,75				0,00			
5.	A.II.1.4 Środki transportu	169 264,00				0,00			
6.	A.II.1.5 Inne środki trwałe	93 787,77		10 455,00		10 455,00		5 368,00	4 575,00
7.	A.II.2 Środki trwałe w budowie	329 067,95		5 323 586,23		5 323 586,23		84 457,43	5 313 136,05
Razem:		5 042 426,42	0,02	10 653 393,05	0,00	10 653 393,07	85 460,02	89 825,43	10 620 392,10

Ogółem zmniejszenie wartości początkowej (8+9+10)	Wartość Początkowa stan na koniec roku obrotowego (3+7-11)	Umorzenie – stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększenie umorzenia (14+15+16)	Zmniejszenie umorzenia	Umorzenie – stan na koniec roku obrotowego (13+17-18)	Wartość netto składników aktywów	
			Aktualizacja	Amortyzacja za rok obrotowy	Inne				Stan na początek roku obrotowego (3 – 13)	Stan na koniec roku obrotowego (12 – 19)
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
0,00	464 862,70	385 474,39		72 356,42		72 356,42		457 830,81	79 388,31	7 031,89
85 460,02	520 614,77	0,00				0,00		0,00	589 404,00	520 614,77
5 302 681,05	2 358 102,25	476 102,66		58 695,68		58 695,68		534 798,34	1 881 999,59	1 823 303,91
0,00	1 037 937,75	996 383,39		16 541,03		16 541,03		1 012 924,42	41 554,36	25 013,33
0,00	169 264,00	157 664,16		11 599,84		11 599,84		169 264,00	11 599,84	0,00

	9 943,00	94 299,77	69 793,66		6 451,08		6 451,08	9 943,00	66 301,74	23 994,11	27 998,03
	5 397 593,48	255 060,70	0,00				0,00		0,00	329 067,95	255 060,70
	10 795 677,55	4 900 141,94	2 085 418,26	0,00	165 644,05	0,00	165 644,05	9 943,00	2 241 119,31	2 957 008,16	2 659 022,63
1.2.	Aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami										
	Nie dysponuje										
1.3.	Kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych										
	Nie dotyczy										
1.4.	Wartość gruntów użytkowanych wieczysto										
	L.p.	Treść (nr działki, nazwa)	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Zwiększenia		Zmniejszenia		Stan na koniec roku obrotowego (4+5-6)
	1	2	3	4	5	6			7		
	1.	Dz. nr 118/9 o pow. 0,3553 ha obręb Dusznica	Powierzchnia (m2)	3 553					3 553		
			Wartość (zł)	35 000,00					35 000,00		
	2.	Dz. nr 124/18 o pow. 0,0426 ha, dz. nr 121/6 o pow. 0,5418 ha, dz. nr 124/15 o pow. 0,8104 ha obręb Dusznica	Powierzchnia (m2)	13 948					13 948		
			Wartość (zł)	217 000,00					217 000,00		
	3.	Dz. nr 118/11 o pow. 0,3419 ha, dz. nr 123/4 o pow. 0,4188 ha, dz. nr 124/4 o pow. 0,0102 ha, dz. nr 124/10 o pow. 0,0788 ha, dz. nr 124/11 o pow. 0,0082 ha, dz. nr 124/13 o pow. 0,0206 ha, dz. nr 124/14 o pow. 0,0627 ha obręb Dusznica	Powierzchnia (m2)	9 412					9 412		
			Wartość (zł)	146 000,00					146 000,00		
	Razem:			26 913	0,00	0,00			26 913		
				398 000,00	0,00	0,00			398 000,00		
1.5.	Wartość niemortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu										
	L.p.	Grupa według KŚT	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany w trakcie roku obrotowego		Zwiększenia		Zmniejszenia		Stan na koniec roku obrotowego (3+4-5)	
	1	2	3	4	5			6			
	1.	210 - Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne, przesyłowe	20 770,41							20 770,41	

	2.	487 - Zespoły komputerowe	85 949,72			85 949,72
	3.	623 - Urządzenia odbiorcze i transmisyjne dla telefonii i telegrafii	17 799,28			17 799,28
	4.	629 - Pozostałe urządzenia dla radiofonii, telewizji i telekomunikacji	5 438,60			5 438,60
	RAZEM:		129 958,01	0,00	0,00	129 958,01
1.6.	Liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych					
	Nie dotyczy					
1.7.	Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystywaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)					
	Nie dotyczy					
1.8.	Danie o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym					
	Nie dotyczy					
1.9.	Podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:					
a)	Powyżej 1 roku do 3 lat					
	Nie dotyczy					
b)	Powyżej 3 do 5 lat					
	Nie dotyczy					
c)	Powyżej 5 lat					
	Nie dotyczy					
1.10.	Kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego					
	Nie dotyczy					
1.11.	Łączną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń					
	Nie dotyczy					
1.12.	Łączną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń					
	Nie dotyczy					
1.13.	Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie					
	Rozliczenie międzyokresowe kosztów czynne - Dostęp do portalu INFORLEX na rok 2019 – 2.726,02					
1.14.	Łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie					
	Nie dotyczy					
1.15.	Kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze					
	427.773,76 zł					
1.16.	Inne informacje					
	Nie dotyczy					
2.						
2.1.	Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów					
	Nie dotyczy					
2.2.	Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym					

	5.323.586,23 zł
2.3.	Kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Nie dotyczy
2.4.	Informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	Nie dotyczy
2.5.	Inne informacje
	Nie dotyczy
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	Nie dotyczy

.....
(Główny księgowy)

.....
(rok, miesiąc, dzień)

.....
(Kierownik jednostki)